

รายงานที่ ๓๖๖/๒๕๕๘ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง กรณีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองปี ๒๕๕๓ อ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในการช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐบาล

● ประเด็นคำร้อง

ผู้ร้องได้เป็นผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง เมื่อปี ๒๕๕๓ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐบาล เนื่องจากคณะทำงานช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมในคณะกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและการฟื้นฟูด้วยวิธีการอื่น พิจารณาให้จ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาเป็นกรณีบาดเจ็บเล็กน้อย จำนวนเงิน ๒๒๕,๐๐๐ บาท ผู้ร้องรับเงินไปแล้วจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลืออีกจำนวน ๒๐๕,๐๐๐ บาท ผู้ร้องปฏิเสธที่จะรับเงินเนื่องจากเห็นว่าตนเองเป็นผู้ที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสซึ่งต้องได้รับเงินเยียวยาในอีกหลักเกณฑ์หนึ่ง จึงได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของคณะทำงานฯ ตามขั้นตอน ต่อมา ผู้ร้องอ้างว่าคณะกรรมการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมครั้งที่ ๖๙ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ร้องเป็นผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัส มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือเยียวยาตามหลักเกณฑ์ผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัสและสูญเสียอวัยวะในร่างกายอย่างถาวร ผู้ร้องจึงได้ไปติดต่อขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ว่าไม่สามารถดำเนินการจ่ายให้ผู้ร้องได้ เนื่องจากมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรไปแล้ว

● ผลการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบและพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินเยียวยาผู้เสียหายจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๕๓) ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า คณะอนุกรรมการด้านการเยียวยาทางแพ่งและฟื้นฟูด้วยวิธีอื่นที่มีอำนาจสั่งจ่ายเงินเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรีได้สิ้นสภาพทางกฎหมายแล้ว ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณกรณีเงินเยียวยาของผู้ร้อง การไม่สามารถดำเนินการจ่ายเงินเยียวยาตามมติคณะรัฐมนตรีมิได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ แต่เป็นปัญหาเชิงนโยบายของรัฐในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายไปยังคณะรัฐมนตรี ดังนี้

● ข้อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย

คณะรัฐมนตรีควรสร้างหลักเกณฑ์ในการชดเชยและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง โดยการจัดให้มีกฎหมายรองรับกระบวนการชดเชยและเยียวยาผู้เสียหายจากการชุมนุมทางการเมือง มีหลักเกณฑ์ที่เป็นกลางและครอบคลุมผู้ได้รับผลกระทบทุกฝ่าย

เพื่อเป็นหลักประกันให้ประชาชนว่า สิทธิของประชาชนที่ถูกละเมิดนั้น จะต้องได้รับการเยียวยาอย่างเป็นผลจริงจัง และมีบรรทัดฐานที่แน่นอน ไม่แปรเปลี่ยนไปตามนโยบายทางการเมืองของแต่ละรัฐบาล

ส่วนกรณีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๓) ที่ค้างค้ำอยู่นั้น ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (ศปป.) ควรรับกรณีดังกล่าวไว้พิจารณาดำเนินการต่อไป เพื่อประโยชน์แก่การสร้างความปลอดภัยที่เกิดขึ้นในสังคมตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

● ผลดำเนินการของคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ รับทราบผลการพิจารณาคำร้องเพื่อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมอบหมายให้สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการเยียวยาด้านการเงินตามหลักสิทธิมนุษยชนแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรมรับข้อเสนอนโยบายและข้อเสนอนำในการปรับปรุงกฎหมายของดังกล่าวไปพิจารณาว่าสมควรจะดำเนินการได้หรือไม่ประการใด โดยให้สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ต่อมาคณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ รับทราบผลการพิจารณาดำเนินการของสำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรีในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบความรุนแรงทางการเมือง ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ สรุปสาระสำคัญได้ว่า เห็นควรมีกฎหมายกลางในระดับพระราชบัญญัติเพื่อรองรับการชดเชยเยียวยาที่มีความชัดเจนอันจะเป็นการสร้างความปลอดภัยที่ โดยการบริหารจัดการความขัดแย้งอย่างเท่าเทียมเป็นธรรม และเหมาะสมตามข้อเสนอนำของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งควรมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมศึกษาหรือปรับปรุงพัฒนากฎหมายต่อไป และในระหว่างกระทรวงยุติธรรมศึกษาหรือปรับปรุงกฎหมาย เห็นควรให้สำนักปลัดนายกรัฐมนตรี ยกร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบไปพลางก่อน